

МИНТА, ИМИШЪ ИЛИ ЛИТЕРАТОРЪ.

№. 10.

ЛѢНІ, 25. СЕПТЕМВРИЕ.

1850.

СТѢДИ АССѢПРА ЛІМБЕІ РОМѢНЕ.

Despre orişinea şi veritatea ei.

(Discuţie).

III. Личепятъ лимбеі. Сингъръ лимба ромѢнъ репродѣче елементеле, дин каре с'аѣ пѣскѣт терминъчизиле пѣтелор латине.

„Τῆς φωνῆς δ'ἀσῆμου καὶ συγχεχυμένης οὐσης, ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον διαφροῦν τὰς λέξεις, καὶ πρὸς ἀλλήλους τιθέντας σύμβολα περὶ ἑκάστον τῶν ὑποκειμένων, γνώριμον σφισιν αὐτοῖς ποιῆσαι τὴν περὶ πάντων ἑρμηνείαν“ Diodor. Sicul. L. I. C. VIII. *)

„Merkwürdig ist es in der That, dass manche Sprachen, die jetzt noch im Munde des Volkes leben, hier und da Formen der sprachlichen Urwelt behaupten, die mehrere ihrer älteren (?) Schwestern schon vor Jahrtausenden verloren haben.“ — Bopp, Vorrede zur 4. Abtheil. der vergleichend. Gram. des Sanskrit., Zend. etc. S. VIII.

Личепятъ отъзлѣ есте зн евенимѣнтѣ, че трече песте черкѣл кѣпноштинѣлор салле. Нѣ маі пѣдїнѣ шї личепятъ лимбеі, челлѣ маі фрѣтосѣ шї маі лѣматѣ аттривѣтѣ ал отъзлѣ, есте зн секретѣ ливѣлѣитѣ лѣ леагѣнѣл оменимѣі. Мѣлді дїнтре чеі веі кѣдетарѣ фоарте патрѣлѣ деспре личепятъ лимбеі, лѣнтре карїі пѣтерѣм шї не Diodorѣ Сїкѣлѣл. Дар лѣнтре фїлолодїі крѣштїні сѣ ескѣ лѣкѣ демѣлѣтѣ деспѣта: дакѣ лимба есте зн аффлатѣ зманѣ? орї лї есте датѣ deadрентѣл

*) „Voce autem adhuc incerta et confusa, pedetentim verba articulate pronuntiando et signis unamquamque rem subiectam invicem notando, interpretationem tandem rerum omnium sibi notam fecerunt.“ Diod. Sic. l. e.

дела Дѣмнезеѣ? Орї шї кѣтѣ се релѣптѣ патрѣл лимвелор лѣ контра ачестеі дїн зрѣтѣ пѣрерї, еа а авѣт не аї сѣі калзї, ва почїѣ зїче фѣрвїндї аппѣрѣторї, тѣкаркѣ чеа маі веіте традицїоне, че о авемѣ ла Моїсе лѣ картеа „фачереі,“ не лѣсептнеазѣ кѣратѣ, кѣ прїмѣл отѣ а лѣмпѣсѣ елѣ лѣсѣ пѣте вїетѣдїлор. Кѣдїва фїлософї франчесї, сѣѣ маі вїне епчїклопедїсїї, дїн сѣта а 17. шї 18. ласѣ не ирїмїі оаменї — нѣ шгїѣ кѣте сѣте де апї — ретѣчїнд прїнтре вїте, прїнтре фїаре сѣлвѣтече, фѣрѣ лимбѣ шї песте тотѣ пѣдїнї десклїнїї де елле, — о пѣрере маі авсѣрѣл декѣт чеа дїнтѣїѣ: кѣчї лѣнтре алтеле е шї de comenїtѣре. Дїнаїнтѣа фїлософїеї шї а сѣдїлѣлї де асѣлї, аѣ клїнїтѣ ачелле пѣрерї, ка авѣрїі дїнаїнтѣа разелор соарелѣлї.

Лѣн патрѣл, тотѣл есте армонїе. Чеа маі не лѣсепнѣтѣоре вїетѣте, шї-арратѣ есїтемеа прїнтрѣн сѣнетѣ оарекаре. Дар отѣл, — ачѣастѣ лѣте лѣ мїнаїтѣрѣл, — ікоана чеа маі лѣнтреагѣ а армонїеї еї, сѣ нѣ фїе елѣ маі прѣсѣс, кѣ тѣлѣт маі прѣсѣс? — „Ачѣеа, — зїче Eichhoff —, че лѣ вїетѣдїлѣ дѣрѣїте нѣмаї кѣ лѣволѣлѣ патрѣлѣл есте зн сверетѣ, — зн стрїгѣтѣ не тѣдѣлѣтѣ, лѣ отѣ — декѣнд с'а дештепѣтѣтѣ елѣ, а трѣвзїтѣ сѣ фїе о ікоанѣ лѣнтреагѣ а гѣндѣлѣлї.“ Челле маі фїне шї маі новїле пѣрїдї але органїсѣмѣлѣлї отъзлѣ фїсїкѣ, лѣкреазѣл пентрѣ а-ї іконї сѣ флѣтѣл, пентрѣ аї лѣтѣрѣка, рѣдїнѣ шї кѣтмїнека гѣндѣрїле, ідеїле“). Кѣдѣтадї ла прїмѣл отѣ

а) Пентрѣ фїсїка десволѣтаре а ворѣеї прїн органїсѣмѣл отъзлѣ, мерзеште а фї чїтїтѣ картеа: „Ueber das natürliche Princip der Sprache,“ v. Em. Aug. Schaden, Nürnberg — 1838; еар пентрѣ сѣпете, ка елементѣ але ворѣеї, алѣ карте: „Allgemeine Phonologie“ oder natürliche Grammatik der menschlichen Sprache,“ v. M. Wocher, — Stuttgart und Tübingen — 1841.

епит дин тжна креаторзлї, аррѣкатѣ deodatъ дн
 мїжлокѣ патрѣї, admїранд мїзнїле еї: пемтр-
 цїнїга волтѣ deaccыра шї дїнпрецїзрѣл съ, со-
 реле, лзна, мїлоанеле de глобзрї стрѣлзчїгоаре,
 пзорїї, тзрвзрареа атмосфѣреї, зрлетѣл вжнтзрї-
 лор, тзртзрѣл апелор, тзцїтѣл шї свѣретѣл вїте-
 лор, кзпчертеле пасерїлор шчл. Дн че зїмїре,
 дн че мїшкзчїзне, дн че старе се ва фї сїмцїтѣ
 стрѣпзртатѣ ачест organicмѣ волзвїлѣ, — еластїкѣ,
 фїнѣ, сїмцїторѣ, — ачѣастѣ їкоанѣ а патрѣї, —
 ачѣест kredїнчїосѣ еко ал еї, — ачѣест зѣѣ ал пѣ-
 тжнтзлзї! — Ера оаре кѣ пзтїнцѣ, ка ачѣастѣ
 фїнцѣ съ ретжїѣ днделзнг мзтѣ? Съ тѣчѣмѣ de
 сїмцѣл лзї челлѣ дїн-лз-зптрѣ: трекзт-а оаре мзлтѣ
 пѣлѣ съ-л дмвїе днсаи патзра: мїшкарѣа фзрн-
 зелор кѣ „сз“—петѣл, — орканѣл кѣ зр-летѣл, —
 електрїчїтатѣа кѣ тзп-етѣл, — кѣкѣ, — тзр-
 тзр-елла, пїтпѣла ка шчл. кѣ пзтеле лор? Аѣ
 пз vedemѣ дн ачѣесте, шї дн сѣте de алтеле ассе-
 мене, зрма челлор дїнтѣїѣ сзпете кѣ каре а дм-
 вїатѣ патзра не омѣ? Жздекжнд тоате дмпрезнѣ,
 пзтемѣ зїче кѣ Herder, кѣ а фост песте пзтїнцѣ
 а пз ворвї прїмѣл омѣ фоарте кзржнд. Ашшеа
 есте, н'а фост de лїпсѣ съ треакѣ мзлтѣ, пѣлѣ
 кжнд о спанїѣ — о днтїпзрїтзрѣ ренѣде съ стоаркѣ
 дїн фзндѣл езлзї лзї — шї фѣрѣ воїеа лзї —
 врезн цїпетѣ: врезн зї — зф —; — о дзрѣре
 таре врезн цем-етѣ, — зп ваї-етѣ, — зп зс-
 тзрѣ; о дорїнцѣ, о меланколїе врезн оф-татѣ, орї
 ох-татѣ шчл. Шї ашшеа, de шї — кзт ам зїсѣ
 — днчензтѣл лїмвѣї, determnїpareа лзї, есте пеп-
 трѣ пої зп секретѣ, пзтемѣ днсѣ зртзрї пѣлѣ ла
 зп градѣ оарекаре ачѣстѣ admїравїлѣ прочѣсѣ ал
 езлзї omenesкѣ.

Челлѣ дїнтѣїѣ мїжлокѣ, прїн каре шї-а аррѣ-
 тат омѣл кзцетѣл шї воїнцѣ са, аѣ фостѣ фѣрѣ
 дндоеаллѣ семпеле мїмїче: мїшкарѣа канѣ-
 лзї, мѣїпелор, аррѣтареа кѣ тжна, кѣ децетѣл ш.
 ч. л. Дн ачѣастѣ старе омѣл н'а пзтѣтѣ ретжнѣ
 днделзнг. Неажжзнсѣл семпелор мїмїче, дмвзл-
 зеалла днтїпзрїтзрелор дїнаффарѣ шї а їкоанелор
 че се пзпштеаѣ дн сѣффлетѣл лзї, — лїнса, невоїеа,
 шї о мїѣ de алте дмпрецїзрѣрї дн днтѣцїрѣ, дн
 стрїнсерѣ, дн днзвстїрѣ, дн днпїнсерѣ ка съ ре-
 сѣффле дн оарекаре сзпете, не каре ле-а пропзп-
 чїатѣ кѣ атжтѣ маї шпорѣ, кѣ кжтѣ патзра дїп-
 прецїзрѣл съ пз ера мзтѣ, шї лї гждїла, лї де-
 штепта дн тотѣ мївзтѣл фїреаска лзї днклїп-
 чїзне de а їмїта, — маї вжртосѣ, кѣ ачелле сз-
 пете, че ле днсемнарѣт маї сѣс шї не каре зїмїреа,

mїpareа, спайта, дзрѣреа, меланколїеа ле стоар-
 серѣ дїн елѣ фѣрѣ воїеа лзї, лї черкасѣрѣ тото-
 датѣ пзгїнцѣ de а пропзпчїа оарекаре сзпете. Сз-
 петеле ачѣесте — ка тоате дн патзрѣ — аѣ фост
 фѣрѣ дндоеаллѣ челле маї скзрте, пзпзтаї зпїсї-
 лаве, чї шї фоарте сїмпле. Вокалеле саѣ сзпетеле
 сїмпле аѣ фост прїмеле, днкѣ несїгзрѣ, пѣлѣ че
 аѣ кѣпзтатѣ оарекаре стѣвїлїтатѣ прїн кзссзпанте
 шї аѣ devenїтѣ сзпете мѣдзллатѣ. Че ера маї па-
 тзрал, декжт ка омѣл стржнтгоратѣ de зп сїмцѣ
 маї пзгеросѣ шї ренѣде, съ пз се мзлцзтеаскѣ
 аррѣтжнд пзтаї кѣ канѣл, тжна, децетѣл, чї сѣ
 ресѣффле, — съ прорзпѣ днтр'зї: „а“ — „ѣ“ —
 „о“ — е — з —, шї кѣ днчетѣл дн: ал — ѣл
 ас — ос — ох — оф — ел — шї маї тзрзїѣ
 орї тот атзпчї дн: ал-а — ѣл-а — зс-та —
 ел-а ш. ч. л.? Ачѣесте сзпете аѣ фост ценѣрале,
 пентрѣ тоате лзкрзрїле, адекѣ аѣ цїнзтѣ локѣ de
 пзте, пѣлѣ кжнд омѣл парте їмїтжнд патзра
 = кѣкѣ, тзртзр-елла, ш. ч. л., парте дзпѣ
 патзра днтїпзрїтзрелор, адекѣ дзпѣ modѣл
 кѣ каре ї с'а аттїнсѣ organicмѣл, орї дзпѣ
 сїмцѣл че с'а prodѣс дн ачѣест organicмѣ —,
 парте дзпѣ фантасїе, ш. ч. л. ш'а форматѣ
 пзте спецїале пентрѣ лзкрзрї шї їдѣї, чеѣа че
 с'а днтжмплатѣ пзтаї кѣ днчетѣл. Брме de кз-
 вїнте дзпѣ патзрѣ, ачелле че се пзтмескѣ опомато-
 поетїче, сжнт дн тоате лїмвеле: кѣкѣ, тзр-
 тзреллѣ, пїтпѣланѣ, — а сзпа, а тзпа,
 — а зїзї, — а дзпзї, а сѣжшїа, а сззра,
 а сѣжзрї, — ш. ч. л. Сжнт ассеменеа дн тоте
 лїмвеле кзвїнте формате дзпѣ modѣл, дн каре
 шї-а сїмцїтѣ омѣл аттїнсѣ organicмѣл съ: дн-
 четѣ, орї кѣ оарекаре тзрвзраре а сжнцелзї.
 Съ пропзпчїѣтм пзтаї кзвїнтеле ачѣесте: лїнѣ,
 дзлче, влжндѣ, плаче, лїмпѣде, калдѣ; шї
 анної не ачѣесте: акрѣ, аспрѣ, амарѣ, зрѣ, тре-
 тзрѣ, фрїгѣ, тзрвзрѣ ш. ч. л., шї vom vedѣ кжт
 de kredїнчїосѣ еко ал патрѣї а фост елѣ! — Лїм-
 ва прїмаре н'а пзтѣт фї, декжт вїѣ еспресїзне а
 ачѣестѣ фїнцѣ фїнѣ-сїмцїтоарѣ, кзссїмцїтоаре, орї
 сїмпатїзѣтоаре. Омѣл а фост аттзпчї маї мзлтѣ
 декжт орї кжнд сзпїзсѣл фїѣ ал патрѣї.

Еѣ m'am кзпвїнсѣ днкѣ дела днчензтѣл стѣ-
 дїзлзї меѣ, кѣ челле дїнтѣїѣ кзвїнте, — аффарѣ
 de че ва фї пропзпчїат омѣл фѣрѣ воїе-ї шї
 аффарѣ de ворвеле опоматопоетїче —, аѣ фост
 ачелле сзпете ценѣрале, каре шї астѣзї, дн вжр-
 тзтеа лор прїмаре, цїнѣ локѣл пзтелор, ле ар-
 ратѣ шї ле determnїѣ, адекѣ пропзтмеле, —

ши маї дитѣй де тоате прозметеле демъстративе, ка змеле че фиреште аѣ veniгѣ дндатѣ дн ажжзторъа семелор мимиче челлор аррѣтътоаре. Ачеаста о афолѣ акзм addeverитѣ, челлѣ пѣципѣ рекзпоскътъ де чеї маї penzmitѣї филолоѣї^{b)}). Прозметеле де а 3-а персоанѣ с'а фѣкзт преа зшор дн прозметеле демъстративѣ, еар прозметеле де а 2-а маї тѣрзиѣ, ши прозметеле де 1. персоанѣ маї не зртѣ. Кѣчї отъа, зїмитѣ де обїентеле дїнафарѣ, с'аѣ днторс маї тѣрзиѣ ка съ рефлекте ла сїне дн-сши, маї вѣртос къ сїре а-шї прозвчїа не е-а сѣ, се череа пзпереа дн лѣкраре а органїсмѣлї днтрегѣ. — Ачесте сзнетеле ценерале с'аѣ десвѣлїгѣ неконтенїтѣ ши с'аѣ вариатѣ! Не ачесте сзнетеле, отъа, дзпѣ вариетатеа репортѣрилор дн каре а въззт, орї а пѣсѣ елѣ дн-сши, лѣкрѣїеле, ши дзпѣ вариетатеа ївоанелор че се пѣштеаѣ дн елѣ ресзвзѣтоаре ачестор репортѣрї, ле-а скїмват, ле-а днклїнатѣ. Дзпѣче шї-а форматѣ анпої пзмитѣдї спечїале пентрѣ тоате лѣкрѣїеле ши пентрѣ актївїтатеа лор, dedat фїнд де маїнаїнте а скїмва не сзнетеле ценерале ла десклїнїтеле репортѣрї, — днтпреїѣзрѣрї, — казѣрї, прекум ла локѣ, ла тїмнѣ, ла пзмерѣ ш. ч. л. ле-а анплекатѣ акзм ла ачелле пзмитѣдї спечїале, прозметеле демъстративе ла пзметеле лѣкрѣїелор, прозметеле персонале ла пзмитѣдїеле прїп каре се арратѣ актївїтатеа лѣкрѣїелор саѣ ла вервї. Дн modъа ачеста с'аѣ пѣскзтѣ формателе де деклїнѣчїзнї ши кѣпжзгѣчїзнї, ши асфел ачелле сзнетеле ценерале стетерѣ пѣма ши їсворъа тѣдї-меї де форме, препѣсе, поїпѣсе, префїпте, сзффїпте, ш. ч. л., каре ка неште вїне петрекѣ, днкеїѣ, днсзффелецескѣ материалъа лїмбеї. Елле devenїрѣ темейа граматїчеї, ши гандъа отъаї, дн сїне петѣрїдїнїгѣ, се тѣрїдї: ши се рестрїнѣсѣ днтре формателе кзвѣпѣлѣї, днтре формателе лїмбеї! — Черчетжнд тѣдїмеа пѣртїчеллелор (particulae), ши а формателор дн тоате лїмбеле, пѣ не маї пѣтемѣ дндої. Дн формателе деклїнѣчїз-нїлор де пѣме се вѣдѣ претотгїденеа зрметеле прозметелор, ши дн формателе деклїнѣчїзнїлор де вервї, саѣ — кзм ле пѣтїмѣ — кѣпжзгѣчїзнї-

лор, зрметеле прозметелор персонале. Маї вѣртос дн лїмбеле че ле пѣтїм семїтїче, се вѣдѣ фоарте лѣтїнатѣ прозметеле персонале лїнїте де вервї. Еѣ днсемпезѣ анпѣме лїмбеле семїтїче, пентрѣкѣ ажжзтатѣ де елле, ши де артїкзлѣа пострѣ, мї-ам формат еѣ тоатѣ теорїа че се десвоалѣ дн канъа ачеста, мї не каре дн фїїндѣ, маї тѣрзиѣ, о афолѣ рекзпоскътъ ши де алдї лїмбїсгї, прекум vom vedē маї жосѣ дн кѣтева чїтате.

Акзм спре а прїчепе маї вїне челле zїce, съ фачет о провѣ къ артїкзлѣа пострѣ, каре дн фїїндѣ пѣ е алт чева декжт прозѣме демъстра-тивѣ. Ної vom declїna днтѣї артїкзлѣа, ши анпої дн vom анплека ла пѣме, дзпѣ теорїа де ссв. Крезѣ къ пѣ е де лїпсѣ а репечї, къ артїкзлѣа пострѣ поате ста ши їсолатѣ, ши къ артїкзлѣа есте елѣ пѣмаї, днкѣтѣ пѣ пѣмаї, determїнѣ чї дѣ ши формѣ де термїнѣчїзнї казъале пѣ-телор.

Деклїнѣчїзнеа артїкзлѣаї ромжнѣ.

	Сїнгзралѣ.		Плзралѣ.	
	вѣрв.	фемеїнѣ.	вѣрв.	фемеїнѣ.
Nom.	алѣ	а	аї (алї)	але
саѣ:	-ал			
	-ле			
Genit.	а-лѣї	а-еї	а-лор	а-лор
	а-лѣї	а-еї	а-лор	а-лор
	аї-лѣї	аї-еї	аї-лор	аї-лор
	але-лѣї	але-еї	але-лор	але-лор
Dat.	лѣї	еї	лор	лор
Vocat.	ле шї „е“	о	лор	лор

Ценетївлѣа, прекум vede орї чїне, днцемењѣ, дндоїеште артїкзлѣа, ши с'ар пѣрѣ къ п'авемѣ казѣ спечїалѣ пентрѣ елѣ: чї къ зпеште пѣмаї не форма датївлѣаї къ форма номїнатївлѣаї. Аста о фаче дн addeверѣ, ши къ тоате ачесте къ дрентѣ кзвѣпѣтѣ се поате пѣтї казѣ орї формѣ спечїалѣ де казѣ: пентрѣкѣ ла пѣметеле пропрїї, кѣрора пої пѣтемѣ препѣне артїкзлѣа ка ши челлелалте лїмбе romane, вїне ачестѣ ценїтївѣ днтрегѣ. Ашшеа, де есемлѣ, дн локѣ де: а Петрѣлѣї, зїчет: а-лѣї Петрѣ ш. ч. л. Казса, пентрѣ каре артїкзлѣа се днцемењѣ дн ценїтївѣ, се поате зшор дн-целлеце дн челле че ам zїсѣ, дн Канъа I., деспре ачестѣ казѣ, маї не ларгѣ. Ачеста есте казъа, прїп каре се арратѣ репортъа, реладїзнеа, ваїера днтре спечїалїтате ши ценералїтате, — днтре парте ши днтре днтрегѣа сѣѣ, днтре про-прїетате ши пропрїетарѣ ш. ч. л., — саѣ пентрѣ чеї че аѣ днвѣдатѣ латїна дн Ъгарїа ши Ар-

b) Bopp's Abhandlung: „über einige Demonstrativstämme und ihren Zusammenhang mit verschiedenen Praepositionen und Coniunctionen im Sanscrit.“ — Dr. W. Mohr's „Dialektik der Sprache.“ S. 2. — Dr. Eichhoff дн маї тѣлте локѣрї дн картеа чїтатѣ.

deală —, есте ачелă казă, пентрăкаре сзпъ праесертум VII., кареле дпсѣ, дп ачелле граматиче нз есте респикатѣ кзм се каде. Ашшеа дар казъл ачеста дпваиерѣ тотдеазна доаъ лзкрѣрї, ши prin зрмаре ши доаъ нзте але лзкрѣрилор prin артикълă; ши потѣ фи амжидоаъ де фацѣ, прекзм: пичиорѣ-л — месей, саѣ поате дптжиа парте, адекъ специалитатеа — партеа — сѣ се сзпт дпделлеагѣ, прекзм: акзи е пичиорѣл? — ал-месей дп локѣ de: е пичиорѣл месей, саѣ ал doilea тѣдъларѣ — ценералитатеа — дптрегъл — поате сѣ се дпфѣцишезе prin пропзметеле посесиве: пичиорѣл теѣ, ш. ч. л. Аичї дар артикълъл, маї vine декят дп ори каре алтѣ казѣ, дптпненгте datoria че о аре дзпъ орицинала са дпсептѣчизне, де а дпкеиа медълларѣ кз медълларѣ, саѣ кз квинтеле лзи Festus: membra membris artat. Токмаї пентрăкз артикълъл дпваиерѣ ачи доаъ нзте, ел се деспарте дп доаъ елементе din каре се кзмизне, ши ашеа дпкиде не ценералитате — дптрегѣ ш. ч. л. — дптре сине, прекзм: а-домнѣ-лзи, ка кз челă динтѣѣ элементѣ сѣ дпваере, сѣ леце не специалитате — парте, — де ценералитате, — де дптрегъл сѣѣ, прекзм: мзиере-а-дрегѣторѣ-лзи, пичиорѣл-мес-ей, фемеї-ле-харемѣ-лзи, ш. ч. л., ори пичиор-ал-мес-ей, фемеї-але-харемѣ-лзи. —

Еѣ дп деклинѣчизнеа артикълълзи, дп ценитивѣ, ам псѣ дп локъл примѣ форма: а-лзи, а-ей, а-лор, пентрăкз чеа маї mare парте а ромжнimei п'аре алтѣ ценитивѣ пентрѣ артикълъл исолатѣ декят не ачеста. Еѣ зикѣ тотдеазна: а лзи, а лор, а ей, де ши нзтеле ла каре се редѣче артикълъл ва фи де ценѣ вѣрѣ. ори дп нзтѣрѣл плѣралѣ. Еї адекъ нз дптреавѣ — спре есепплас: але кзи сжнт кѣрѣиле? чи акзи сжнт? ши респнд: а домнѣлзи ши нз але домнѣлзи; еар дп Ромжния тоатѣ ачестѣ финѣ десклинире се пѣзеште тотдеазна, адкордждзсе партеа дптжиа а артикълълзи din ценитивѣ, ла ценѣ ши нзтерѣ кз нзтеле ла каре се редѣче, адекъ кз специалитатеа, — партеа, проприетатеа ш. ч. л.

Акзм пѣгетѣ апплека артикълъл деклинатѣ ла нзте, дпсептпжд нзмаї, кѣ, дзпъ кзм ам маї зисѣ, дптпрезпждзсе артикълъл кз нзтеле, ори вокала финалѣ а нзтелзи ори вокала инициалѣ а артикълълзи ретжне аффарѣ, дзпъ зсъл че есте дп маї нзлте лимбе чи ши ла пої. Зичетѣ адекъ н'ам, дп локѣ de: нз-амѣ, ши ч. л.; ашшеа фачетѣ ши кз артикълъл.

Нзте вѣрѣвт. Синѣралѣ.

- N. Домнѣ-ал = домнѣл- ори домн-ал (теѣ)
 ал-
 G. а- } домнѣ-лзи = а домнѣлзи
 ай- }
 але- }
 D. домнѣ-лзи = домнѣлзи
 V. домнѣ-ле = домнѣле саѣ домнѣ-е = доамне!

Плѣрал ори мѣлторалѣ.

- N. домнї-ай = домнї саѣ домнї ай-меї.
 ал-
 G. а- } домнї-лор = а-домнїлор.
 ай- }
 але- }
 D. домнї-лор = домнїлор

Нзте фемеїнѣ. Синѣралѣ.

- N. Доамнѣ-а = доамна
 ал-
 G. а- } доамнѣ-ей = а доамнѣї
 ай- }
 але- }
 D. доамнѣ-ей = доамнѣї
 V. доамнѣ-о = доамно!

Плѣрал ори мѣлторалѣ.

- N. доамне-але = доамнеле саѣ доамне але телле
 ал-
 G. а- } доамне-лор = а доамнелор
 ай- }
 але- }
 D. доамне-лор = доамнелор.

Вокативъл ка Дативъл, ори маї vine нз е казѣ пентрѣ Вокативѣ дп мѣлторалѣ.

Прекзм се vede лзминатѣ, аичї нз се фаче алтчева, декят нзтеле се лицеште де артикъл ори din коптра, ши дп ценитивѣ пентрѣ кзса десволтатѣ се дпкиде нзтеле дптре артикълѣ, ши деклинѣчизнеа е фѣкѣтѣ. Дар есте зн лзкрѣ де мїраре, кзм с'а фѣкѣт вокативъл пострѣ кз „ле“ ши „о,“ канд ачесте дп фиинѣ тот знеле кз пропзметеле де а 3-а персоапѣ, нз с'ар кзввени вокативълзи, кареле тотдеазна се редѣче ла а 2-а персоапѣ! Ори кзм се ва фи дптжплатѣ, аста не дѣ зн аргжнтѣ маї нзлѣ, кз артикълъл пострѣ нз есте форматѣ маї тѣрзиѣ din ille = елѣ, чи есте форма орициналѣ а пропзметлзи арѣтѣторѣ, сїмплѣ кзм а зрматѣ дзпъ септеле мимиче, din каре маї тѣрзиѣ с'а форматѣ ши с'а маї дптѣритѣ, — дпвѣртошатѣ пропзметеле персоналѣ елѣ = ille.

(Ва зрма.)

КЪЛЪГЪРЪЛ ШИ ПІСТОЛЪЛ.

(Мъльстіреа Пългърадії).

... Ne dăserăm сь вісігъм кіліле кългърліор.

Ne дндренгаръм прін днтгнерік спре о фекрестгїкъ deавїа лзмінатъ, че се зьрїа дн шїрѣа кілілор de лемп;*) кз кът дпсѣ не апропіам de еа, пі се пьреа кз аззіам зп соїз de цемет слав, каре се префькз ла зрїтъ днтр'о псалmodie трїстѣ шї монотопъ. — Апрїншї de кзріосїтате, не акъдзаръм ка тжділе, не о скаръ че се дндоѣа скърдїїнд сьнт пічїоареле поастре, шї не гьсіръм deодатъ кз тодії дншїрадії не зп дѣлап дпгьст че слзжїа de чердак не дїнаїтеа ачелор кілії. Посїціа поастрѣ ера кз атѣт маї чїздатъ, кз тревзіам сь кълкъм прін днтгнерік, лїпїндѣне кз тьнїле шї кз трзпѣа de zїd, фьр'а шї znde пѣне пічїорѣа; шї дакъ пердеам кът de пздіп кзмпьнеала, негрешїт кз ам фї фькът пьпъ жос зп salto mortale фоарте вьтѣштор капетелор поастре; дн сьвршїт гьсїнд о зшъ дескїсѣ льогъ пої, ам дат пьвалъ дн лъзнтрѣ, фьр'а маї зїче, дѣпъ овїчеїз, благо-словеще пьрїпте.

Кългърѣа че шедѣа дн ачѣа кіліе, ѣра зп ом ка de шесезечї анї; кз варѣа алѣв шї льогъ пьпъ ла врьѣ; ел дїнеа днтр'о тьпъ о псалтїкїе векїе шї афїнатъ, шї дн чеалалтъ о пьреке de метьнїї de льпъ неагръ; фада лѣї врьззїтъ de време шї de патїмї, вьдіа дн ел зп сѣлет че аѣ фост тьрѣзрат de дьрерї; дпсѣ дн тоатъ персоана лѣї ера зьгрѣвїтъ о сѣїпденїе тьреадъ че дї да зп аер de пророк.

Зп пат de скьндзрї аконерїт кз о чергъ роасъ, зп сказп кз треї пічїоаре, шї о тасъ не каре се vedea о крѣче сьпатъ de лемп, доъ прескзрї шї зп чеаслов, алкьтѣїа тот товлїарѣа ачелїї кілії лзмінате de разеле зпїї тїк жаратїк, шї а зпѣї мїчї лзтѣлзрї de чеаръ галѣпъ. Дпсѣ лзкрѣа чѣл маї кзріос de дпсепнат дн ачѣл сїмплз лъкаш, ера зп пістол векїз шї рздінїт че ста спьпзврат не пьрете deасьпра патѣлѣї. — Дл лзаїз дн тьпъ, ть зїтаїз ла ел кз тїраре, шї нз ть пьтѣїз опрї de a ride, днтревьнд пре кългър,

дакъ дїнеа ачѣа армъ пентрѣ тьлхарї; кългърѣа се посоморї, шї днїї респьнсь кз гласѣа скїмѣат:

„Ба нз, фїїзле, пз'л дїп пентрѣ тьлхарї, пентрѣ кз тьлхарїї нз аѣ че къзта ла mine; dar дн пьстрез ка зп лзкрѣ че аѣ прїчїнзїт тоатъ непопрочїреа віедїї меле!“

Azїnd ачесте кзвїнте, не ам апропіат тодії de кългър. — Ел днїї лъсасѣ капѣа не піент, шї доъ лакрїмї дї кзрѣеа не образ; л'ам рзгат сь не тьлшѣчѣаскъ ворѣеле лѣї, шї ел дѣпъ о скзртъ тьчере днїї скзтзрѣ капѣа ка сь алзпѣїdeїле трїсте, шї зїсѣ:

„Акзт ар фї маї ла доъзечї шї дої de анї, не времеа кьнд аѣ їнtrat тзрчїї дн Молдова ка сь deа гоанъ волїтїрїлор; еѣ ерам вьпътор de мзпте, шї пот зїче фьрѣ фалъ кз дн тот околз Бістрїції нз се гьсїа алт ромън маї verde, шї алт кітанш маї сїгзр de кът mine. Атзпчї сь ть фї вьзѣт пьнд ть ївїам не вьрѣлз зпїї мзпте, кз плетеле 'н вьпт, кз пентѣа гол, кз фада рзменъ шї кз дьрда не змере! Тодії карїї ть кзпоцѣеа нз ть кїтема алтѣел декът пьзпашѣа кодрїлор, воїнїкѣа воїнїчїлор. Атзпче сь ть фї вьзѣт кьнд дам de зрма зпїї черѣ, саѣ а зпїї зрс, кьт сьрїам дїп стьпкъ дн стьпкъ, не ла гзрї de прьпъсїї аджчї, кьт їнtram сїгзр фьрѣ фрїкъ дн vїzїnїа фѣрелор сьлѣатїче. Акзт дпсѣ нз сьут de нїмїка; капѣа шї с'аѣ фькът алѣ, пьтерїле 'мї с'аѣ слѣвїт, шї ацент тоартеа дїп зї дн зї, дїп чеас дн чеас. Факъсе'н воеа Домнѣлїї — кългърѣа днїї фькът крѣче. — Ла 1821 еѣ ть дпсзрасет, шї трїїам тьлзшїт de соарта меа, неваста'мї ера чеа маї фьзоасѣ фетее дела мзпте; паре кз о вьд дпкъ дѣпъ атѣдіа амарї de анї, кз пьрѣа еї негрѣ ка папа корѣлѣї шї лзпг пьпъ ла кълкїе, кз окїї еї тзрї шї веселї, кз фада еї алѣв, кз трзпѣа еї палт шї пьлїдїос. Сьртана Елензѣ, сьртана Елензѣ! . . . Кьт дї rideа окїї кьнд ть зьрїа не деал, днторкьндзтъ акасъ кз вьпатѣа не змере. кьт алерга еа deгравъ днпїнте'мї ка о пасере воїоасъ; кът днїї крещѣа мїе їнїма 'н пент, азїnd гласѣа еї! Dămnezeї сь о їерте, кьчї вьне зїле ам петрекът кът ам трїїт кз дьпса.“

*) Ла тьлѣстіреа Пългърадії сьнт доъ рьндзрї de кілії; чѣле дїп стьпга кьт днтрї не поартъ сьнт зїдїте de пеатрѣ, дпкъ дїп времеа Домнѣлїї А. Льпзшпѣалъ, ктїторѣа тьлѣстіреї; чѣле дїп дреапта сьнт фькѣте de лемп; ачесте тревзе сь фїе векї ка de о сьтѣ анї.

Кългърѣа зїкьнд ачесте, дїнті окїї дн жос, шї стьтѣ пздіп афзндат дн гьндзрї; тот трзпѣа лѣї пьреа днпетрїт, пзмаї вьзелеї се тїшка, шї дїп време дн време провзндїа кз зп глас слав: вьне зїле, вьне зїле. Дн сьвршїт ел се трезї шї сьрї deодатъ не пічїоаре, тьрѣзрат, апрїнс, пь-

рѣл і се свѣрлісе не кап, тѣмелеї третѣра, тѣшкїї
образлѣлї і се джкордасерѣ.

„Дитр’о зі, рѣкнї кѣлѣгѣрѣл, еатѣ кѣ тѣ
джторк акасѣ дела вѣпат шї гѣсеск каса пѣстїе;
. . . казѣ . . . стрїг неваста, . . . нїме; ес афарѣ,
тѣ дѣк ла вечїні сѣї дитрев; каселе лор ка шї а
теа ера пѣрѣсіте . . . алерг ка зп невзп дп тѣге
пѣрділе, кїзїз прїп тѣпте . . . тѣнтеле сїпѣр дпї
рѣспѣнде. Дп сѣршїт даѣ несте зп вїет чїован
каре дпї спїне кѣ не ла атеазѣ аѣ трекѣт прїп
сат о тѣпѣ де тѣрчї! . . . Атѣпчї, . . . ініма т’аѣ
повѣдѣт, . . . тѣ арѣк тѣрват не зртеле калор,
ажзпг дитр’о дѣтвравѣ не талѣл Бїстрїдїї, шї
деодатѣ азд рѣкпелеле невестеї теле, Сермана се
свѣтеа кѣ деспѣдѣждѣреа дп враделе знї тѣрк
пеледѣт! . . . Дитр’о клїпалѣ фѣр’ а шї че фак,
словод пшкка шї вѣд пѣгѣнѣл свѣрколїндѣсе дп
сѣпѣе; чеїлалдї треї товаршїї аї лѣї сарѣ ла іата-
гане, дар нѣ ле даѣ време, чї тѣ ісвеск дитре
еї ка зп леѣ тѣрват, шї фак проашкѣ кѣ стратѣл
пѣдїї. Не карѣл ажзпдеам ера шорт . . . Парѣ
кѣї вѣд тѣс-патрѣ лѣпїдїї ла пѣтѣпт, знѣл кѣ
фѣлчїле стрѣпѣтате, алѣл кѣ капѣл сѣрмат . . .
Мѣ зїтам ла еї кѣ о тѣлдѣтїре вѣрѣдѣ, рїдеам ка
зп невзп: шї стрїган дп гѣра таре: дѣ шордї,
дѣ шордї . . . Дар тѣ дпшелат; тодї нѣ тѣрї-
серѣ, знѣл дїп еї ера нѣтаї амедїт.

„Треї зїле дѣпѣ ачеа дптѣшпларе, тѣ гѣсїам
кѣ неваста дп кѣсѣца теа . . . Афарѣ ера зп
джтѣперек де нѣдїї пѣтеаї зѣрї тѣпа; нїчї о стоа,
нѣ се зѣрїа не чер шї вѣтеа зп вѣпт рече, каре
шѣера нїнтре крѣпѣтѣрїле знїї. Еленѣца ера дп-
грїжїтѣ, шї дїп време дп време дпшї фѣчеа крѣче.
Еѣ дпсѣтї тѣ сїпдїам пелїнїдїт, шї нѣ шїѣ че
пресїпдїре зрїчоасѣ тѣ тѣрѣра. Деодатѣ аззїѣ
дп депѣртаре зрлетѣл знїї лѣп, шї некезарѣа спѣ-
рїетѣ а знїї кал. Лѣаїѣ дѣграѣт пшкка шї вѣрїѣ
сѣ ес, дпсѣ Еленѣца тѣ опрї зїкѣндѣтї: „Нѣ те
дѣче вѣрѣате, нѣ те дѣче кѣтї вестеде ініма де
рѣѣ, нѣ тѣ лѣса сїпѣрѣ.“ Дар еѣ нѣ ам аскѣл-
тат’о шї ам епїт . . . Блестемат сѣ фїе чеасѣл
дп каре ам трекѣт прагѣл знїї! . . . кѣ де ше-
деам акасѣ нѣ тї с’ар фї дптѣшплат непорочїреа
вїедїї теле!

„Доѣ чеасѣрї ам алергат не кѣтїї дѣпѣ гла-
сѣл лѣпѣлѣї, кѣ пѣдежде кѣ лашї гѣсї, дар кѣ кѣт
мерѣеам спре дѣпсѣл, ел се депѣрта; дп сѣрш-
шїт пегѣсїндѣл, т’ам диторс спре касѣ. Ъша
ера дескїсѣ, шї дп лѣпнтрѣ се аззїа зп ваєт слав
ка де ом каре шоаре Дитрѣ шї вѣд

вѣата невасть лѣпїтѣ жос ла пѣтѣпт, пїлїп дѣ
сѣпѣе шї дѣндѣтї дѣхѣл.

„Атѣпчї дѣрѣреа т’аѣ тѣрват, деспѣдѣждѣреа
п’аѣ фѣкѣт невзп, шї нѣтї адѣк алѣ амїпте дїп
чеасѣл ачела, декѣт кѣвїнтеле челе де не зрѣтѣ але
Еленѣдеї. „Де че нѣ аї шезѣт кѣ тїне, Георгїе,
дпшї зїчеа сермана, кѣ поате акѣт п’ашї тѣрї . . .
Бїне дпї спїнеам кѣ ініма т’мї превестїа де рѣѣ!
. . . Кѣт те-аї дѣс, песте пѣдїп аѣ іптрат аїчеа
знѣл дїп ачеї патрѣ тѣрчї каре ѣаї зчїс кѣнд т’аї
скѣпат, с’аѣ зїтат ла тїне кѣ окї де фѣарѣ, шї
фѣрѣ тїлѣ аѣ трас кѣ пїстолѣл дп тїне. Аѣ
Георгїе, де че нѣ т’аї аскѣлатат? Акѣт везї кѣтї
даѣ дѣхѣл. Рѣшїї сѣпѣтос драгѣл тѣѣ. Нѣ зїта
не Еленѣца.“

Кѣлѣгѣрѣл пѣпїѣеа шї се вочїа ка зп копїл,
повестїндѣне шоартеа фемеїї лѣї; іарѣ дѣпѣ че се
лїпїдїї пѣдїп, ел лѣѣ дп тѣлѣ пїстолѣл че не тї-
расе атѣт де тѣлт, шї зрѣтѣ аша:

„Лѣпгѣ трѣнѣл Еленѣдїї ам гѣсїт пїстолѣл
ачеста; ел аѣ рѣпїт вїада невестїї теле, ел т’мї-аѣ
рѣпїт шї порочїреа теа: Еатѣ де че дп пѣстрез,
їар нѣ нептрѣ тѣлхарї!“

Сѣршїнд вѣтрѣнѣл ешї іѣте дїп кїліе; пасѣ-
рїле лѣї се аззїрѣ сѣпѣнд не леспезїле дїп оградѣ
шї се пердѣрѣ дп депѣртаре. Ам афлат а доа зї
кѣ ел аѣ петрекѣт шоаптеа рѣтѣчїнд ка о пѣлѣкѣ
не талѣрїле Бїстрїдеї ш. ч. л.

(Екстракт дїптр’о кѣлѣторїе ла тѣптеле Чеа-
хлѣѣ).
В. А.

Vină păsăruică.

Спїне т’мї пѣсѣрѣкѣ че дорѣ те дпнїсѣ
Ка сѣ сворї дїп кѣпѣкѣ, шї зндѣ аї фѣзїтѣ?
Пѣте каздї кѣвѣлѣ, дп каре те стрїсѣ
Сѣв арїпї о іатѣ де теаѣ дпкѣлзїтѣ?

Пѣте вреї пѣдѣреа неарѣ шї тѣфоасѣ,
Мѣшкїлѣл де не тѣпте, врадѣлѣ челѣ дпалѣ,
Орї кѣтпїа пїлїп де їерѣврї котоасе
Не знде шерпеазѣ рїлѣл арїпїтатѣ?

Пѣте вреї сѣ афлї вр’о пѣстїегате,
Не карѣ о пѣрлеште сѣреле фокосѣ,
Орї знделе тѣрїї челе аспїтате,
Че се спаргѣ дп тѣцетѣ сѣв дерѣлѣ стѣпкосѣ?

Пóте кадї вре зна дїнтре сорїóre,
 Къ каре 'нпрезвѣ дн кѣвѣ аї крескѣтѣ,
 Орї врео содїе, че дїн арїпóре
 Стѣндѣ не лѣпгѣ тїне, воїосѣ аѣ вѣтѣтѣ?

Свóръ дарѣ, свóръ шї дорѣлѣ ддї катѣ,
 Кѣчї фїнд дн кѣшкѣ, нѣ, нѣ'лѣ подї афла;
 Аколо 'н склѣвїе їнїма'дї сѣърматѣ
 Кѣнтѣ, дар кѣнтареа é дѣререа та.

Пѣсърѣкѣ днѣс не черїѣ нѣ лѣчеште
 Раза азрїе дн орї каре зї;
 Есте порѣ шї поапте, каре днвѣлеште
 Лѣмеа кѣ 'нтѣперекѣ кѣтѣ, подї рѣтѣчї.

Зефїрѣлѣ се скїтѣмѣ дн вѣптѣ, дн фѣртѣнѣ,
 Шї дѣпѣ вроїндѣ нѣї сѣ подї свѣра;
 Черїѣлѣ се негреште шї порѣл дѣтѣнѣ,
 Кѣнд гѣшїца'дї мѣтѣ н'а пѣтѣа кѣпта.

Прїтѣвара фѣде шї тоамна врѣмóсѣ
 Не ратѣрї де фрѣнзе де тот лѣ-а голї;
 Апої вїне їарна ш'а еї фрїгѣроасѣ
 Неѣѣ де прїн тѣрѣнрї не рѣнд тѣ а голї.

Атѣнчї нїчї семїндѣрї, нїчї рóзѣ, нїчї флóре
 Нѣї сѣ подї сѣ афлї, ка сѣ те 'ндѣлештї,
 Веї сѣферї лїпсѣ ш'ор сѣ те 'нпресоаре
 Фоамѣа дѣпѣ каре аї сѣ те сѣършештї.

Вїнѣ пѣсърѣкѣ днпої маї вїне,
 Кѣн вѣдѣва кѣшкѣ есте де тѣнкат;
 Аї семїндѣрї, апѣ, каре пентрѣ тїне
 Се пѣнеаѣ дѣстѣле, шї тѣ леаї лѣсат.

Чеа че те дореште, ва сѣ те хрѣнеаскѣ
 Кѣ семїндї де азрѣ, кѣ розѣ де флорї,
 Ш'а еї тѣнѣ дѣлче вре сѣ'дї петегїлсакѣ
 Пенеле, че вѣптѣлѣ д'аѣ свѣрлїт дн пѣорї,

Вїнѣ сѣ те сѣрѣте чеа че те ївеште,
 Шї їар сѣ се цїоаче кѣ арїпа та.
 Еа ла сїнѣ тѣа пѣне, вїнѣ, вїнѣ, грѣвеште
 Шї де фрїгѣ, де плóбе нѣ веї трѣтѣра.

Де фѣртѣнї, де їарпѣ, дѣ сетѣ, де фóме,
 Веї фї апѣратѣ, нѣ веї сѣферї.
 Дїн дѣлчеа еї тѣнѣ веї гѣста тѣ пóме,
 Шї тотѣ еа де рѣле орї кѣнд теа фѣрї.

Вїнѣ, кѣ дѣпѣ тїне їнїма'ї сѣспїнѣ,
 Шїї зпїле палатѣлѣ де кѣнтареа та.
 Вїнѣ, ш'а еї дѣрере кѣнтѣндѣ о алїнѣ,
 Кѣчї ачеаста есте тѣнѣгѣрѣеа са.

Вїнѣ к'а еї прївїре де тїне 'нсетатѣ
 Лакрѣме де перлѣ фѣкѣ дѣ аѣ скѣпатѣ,
 Вїнѣ деї штерѣе окїї шї сѣї кѣндї дндатѣ
 Кѣнд ва ста не гѣндѣрї сїнгѣрѣ'н палатѣ.

(Din Zimbrăle Moldovei Nr. 7. Респїсѣлѣ
 ва зрѣа).

О ФАТѢ ДЕ МЪРІТАТ,
 кѣ 10,000 галбенї зѣстрѣ.

Вої вѣрѣадї вѣтрѣнї саѣ тїнерї,
 Че сѣнтѣдї не'днѣсрѣдї,
 Дака вредї с'аведї содїе,
 Асте ворѣе аскѣлѣадї:
 Вѣ пропѣїѣ кѣсѣторїа
 Кѣ Катїнка, фата меа;
 Зече мїї де галбенї зѣстрѣ
 Аре, кѣм о веїї ведеа.

Еа е тѣпѣрѣ, фрѣстоасѣ,
 Кїнѣї дѣлче шї плѣкѣт,
 Маї воїоасѣ де кѣт дѣнеа
 Алта нѣ с'а маї вѣзѣт.
 Фрѣмѣсѣеа, тїнерѣеа,
 Кїнѣл еї чел днѣреск
 Сїгѣр дóѣ мїї де галбенї
 Астеа тоате преѣзѣск.

2000

Тоалѣтаї есте сїмплѣ,
 Дар кѣратѣ не'нчетат,
 Нѣ се пѣшѣмѣ дн трѣсѣрѣ,
 Чї не жос с'а днѣвѣдат;
 Каї, кадеаскѣ дѣпѣ модѣ
 Шї вонѣте, кѣнд лїпсѣск,
 Ѓарѣн дор мїї де галбенї
 Канїтал днѣтѣзѣск.

2000

Бал, конѣрте деспре дѣса
 Сѣ лїпсѣаскѣ ар пѣтѣа;
 Ла театрѣ, адѣнаре
 Фоарте пар о веїї ведеа;

4000

Съта де динколо 4000
 Дар а касъ вжптъ, жоакъ,
 Съ въ фие маї не плак;
 Астеа фъръ дндоїалъ
 Доъ миї де галвенї фак. 2000

Кърдї пѣ жоакъ, пичї къ щїе,
 Че е Къпъ саѣ Каро;
 Съпътоасъ тот д'азна,
 N'аре 'п вech істерїко; —
 Медїчї, кърдї шї спїдерїа
 Дїптр'о касъ кьнд лїпсеск,
 Несте доъ миї де галвенї
 Дїп венїт дїдї прїсосеск. 2000

Спре 'пплїнїреа сокотелїї
 Длккъ доъ миї маї ва:
 Соцълї, че о адеце,
 Еа кредїнда 'ї ва пѣстра.
 Еї! Ізвїреа шї кредїнда
 Нѣ кзтва пѣ предъеск
 Челе доъ миї де галвенї
 Каре длккъ маї лїпсеск? 2000

Несте тот 10,000
 Е. В.

А М Ъ Р Ъ Н Т Е.

— Европей аѣ лѣкзїт тоате латърїле Амерїчеї,
 пентрѣ пѣмънтенїї маї сълватечї ле а рѣмас пѣ-
 маї пѣстїле дїн лѣзптрѣ. Акзїт о мїкъ колонїе
 де енглезї се ашезѣ днтре дѣншїї пе ла Oregon:
 141 вѣрвадї, 138 фемеї, 448 копїї, 3260 віте, 182
 каї, 233 карѣ, днтр'о кѣмпїе кѣ о тѣреацѣ вер-
 дѣрѣ. Фемеїле пїї копїї дѣк вітеле ла пѣшзпї,
 карѣ вѣрвадїї де кѣ зїоѣ фак де рѣзѣпъ мѣнцїї де
 фокъпїрї, тѣнд лемне пентрѣ кѣдїреа де касе ша.

— Франца а хотѣрѣжт 400 миї франчї пентрѣ
 рескѣтпѣрареа де ровї негрї дїн Африка; 120 миї
 фр. спре а днтродъче лѣкърѣторї европенї; 360 миї
 пентрѣ ашезѣмїнте де агрїкѣлѣтѣрѣ аколо; 9 мїліоне,
 760 миї фр. пентрѣ цїпереа корѣвїїлор спре а
 опрї негоцъла кѣ ровї.

— Архїва лѣї Морвїо, ла Мілан дн Італїа аре
 20 миї де манъскрїсе; доъ миї де аѣтографѣ (скрї-

сорї кѣ тѣпа са) дела марї вѣрвадїї, Арїост,
 Тассо ш. а.

— Парїсѣла аре акзїт 75 миї де трѣсѣрї, каре
 пе зї зѣмѣлѣ кале ка де 8 миї де чеасѣрї.

— Тѣрѣвѣрареа мѣмѣї се дѣ шї ла копїлѣл
 сѣгѣтор. О мѣмъ волнавѣ де гѣлвенаре да дѣдѣ
 копїлашѣлѣї каре дѣпъ пѣдїп с'а волпѣвїт шї ел
 асемеенеа. Пентрѣ о вїпъ зп полїцаїѣ венїсе сѣ
 рїдїче пе о фетее че да дѣдѣ ла зп копїл сѣпъ-
 тос. Де спїмѣт днтрозїтѣ, мѣма се скѣлѣ, дѣте
 сѣ пѣїе копїлѣл жос, чї ел — тѣрїсе! Nїмїк п'аѣ
 пѣтѣт фолосї дофторїїле!

— Пѣдѣл артезіан дела Парїс ла Гренела есте
 чел маї адѣнк дїн лѣме — ла 400 метре. Дїн ел
 с'аѣ днткредїндаѣт кѣ кѣлѣзра вреще дн пѣмънт,
 кѣт се сапѣ маї адѣнк; тѣрѣвѣрѣндѣсе атмосфера
 се тѣрѣвѣрѣ шї апеле лѣї, каре де чїпчї анї тот
 кѣрг кѣ таре дндестѣларе.

— Ла Сент-Перїне, дн Франца, есте о касѣ
 пентрѣ траїѣ ретрас дїн содїетате. Аколо се прї-
 меск вѣтрѣнї шї вѣтрѣне де 60 анї ла вѣрстѣ
 карїї пѣтеск 600 фр. пе зп, орї даѣ зп капїта.
 одаѣт пентрѣ тот д'азна, потрївїт кѣ анїї вїедїї.
 Аша трекѣзїїї дн вѣрстѣ афлѣ о одїхнѣ каре пѣ о
 пот гѣсї, де сїне кѣзѣадї.

— Телеграфѣл електрїк, се зїче кѣ с'а деско
 перїт дн Іспанїа длккъ де пе ла 1796 кѣ вѣне дн-
 черкѣрї. Дїн марї днтѣмплѣрїї дн сѣ а рѣмас пе-
 днтревзїндаѣт, Прїп фїреле телеграфѣвѣї електрїк
 се поате днцїїнда о скрїсоаре ла 32 леге департе,
 пѣмаї дн кѣтева мїнѣте.

Institutu Geographicu.

Сѣптем провокадїї де вѣтрѣ інстїтѣтѣл ѣео-
 графїк чївїл ал Длѣї F. Раффелсвергер дїн Віена ка
 сѣ фачет кѣпоскѣт пѣвлїкѣлѣї, кѣмкъ ачелацїї
 пѣвлїкѣ картеле ѣеографїче дн маї мѣлте лїмѣе
 де але Монархїеї австрїаче, дндатѣ че се афлѣ
 пренѣтерандїї де ажпс дїн кѣтаре націоналїтате.
 Дечї фїїнд кѣ Магїарїї аѣ пофїтїт а се тїпѣрї пе
 сама нацїзнеї лор 38,000 есемпларе, Кроадїї 12,000
 шї гѣвернѣл Сербїеї 24,000, е пофїтїтѣ шї нацїзнеа
 ротѣпъ а се пренѣтѣра ла зп пѣмѣр де есемпларе,
 пентрѣ ка се пѣтѣ тїпѣрї шї ротѣпеште. Віне ар
 фї дакѣ дорїторїї де а се пренѣтера с'ар днделеѣе
 deadрентѣл кѣ депѣтадїї націоналї, че се афлѣ
 длккъ дн Віена.